

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Волинської області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2024 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Волинської області в IV кварталі 2024 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Волинської області** у IV кварталі 2024 року свідчать, що, незважаючи на війну та високі ціни на сировину, матеріали та енергоносії, респонденти продовжували очікувати зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та позитивно оцінювали перспективи розвитку власних підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалося швидше зростання цін. Девальваційні очікування залишалися високими.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні** нижчими темпами: баланс відповідей – 58.3% (одні з найвищих очікувань серед регіонів) (у попередньому кварталі – 91.7%) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 1.4%;
- **пришвидшення інфляції**: 58.3% респондентів очікували, що інфляція перевищить 10.0% (у попередньому кварталі – 16.7%), у цілому по Україні – 53.7%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називали воєнні дії (вплив чинника посилюється), курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- **девальвацію національної валюти**: знецінення гривні відносно долара США очікували 91.7% респондентів (як у попередньому кварталі), у цілому по Україні – 92.8%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств** нижчими темпами: баланс відповідей – 25.0% (одні з найвищих очікувань серед регіонів) (у III кварталі 2024 року – 41.7%) (таблиця), у цілому по Україні – «мінус» 1.2%;
- **уповільнення зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції**: баланс відповідей – 50.0% (у III кварталі 2024 року – 66.7%) (таблиця). У цілому по Україні баланс відповідей – 9.0%;
- **збільшення інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар**: баланс відповідей – 50.0% (як у попередньому кварталі). Очікувалося зменшення обсягів інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт: баланс відповідей – «мінус» 10.0% (у III кварталі 2024 року – 0.0%) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – 9.3% та «мінус» 1.6% відповідно;
- **збільшення кількості працівників на своїх підприємствах**: баланс відповідей – 8.3% (у III кварталі 2024 року – 0.0%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 6.6%;
- **зростання цін на товари / послуги, що купуються, та на товари / послуги власного виробництва**: баланси відповідей – по 91.7% (у попередньому кварталі – 91.7% та 83.3% відповідно) (графік 6). Респонденти області очікували, що найбільше на подорожчання товарів / послуг власного виробництва впливатимуть ціни на сировину та матеріали, ціни на енергоносії (вплив чинника посилюється) та вартість трудових ресурсів (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції та на оплату праці одного найманого працівника**: баланси відповідей – 91.7% та 83.3% відповідно (у попередньому кварталі – по 83.3%) (графіки 4, 6).

Найбільше обмежували спроможність підприємств нарощувати виробництво воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на сировину та матеріали, а також ціни на енергоносії (вплив останнього чинника посилюється) (графік 5).

Залишилися високими очікування респондентів щодо потреби підприємств у позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планували брати банківські кредити (45.5%), надавали перевагу кредитам у національній валюті. Наявність інших джерел фінансування та занадто високі ставки за кредитами – основні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 9).

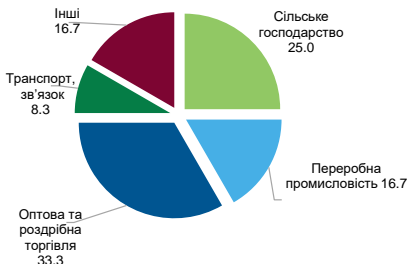
91.7% респондентів зазначили, що не мали проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

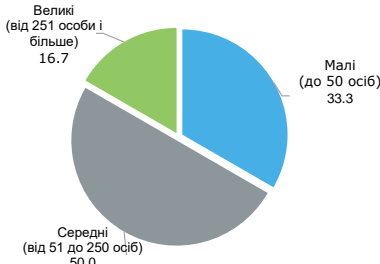
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств поганий**: баланс відповідей – «мінус» 8.3% (у III кварталі 2024 року – «мінус» 16.7%), у цілому по Україні – «мінус» 6.1%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний**: баланс відповідей – «мінус» 14.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 16.7%);
- **підприємства області були спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних потужностей**: баланс відповідей – 8.3% (у попередньому кварталі – 0.0%).

Паспорт вибірки^{1,2}

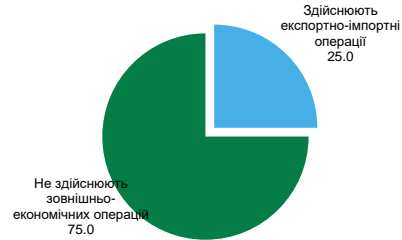
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

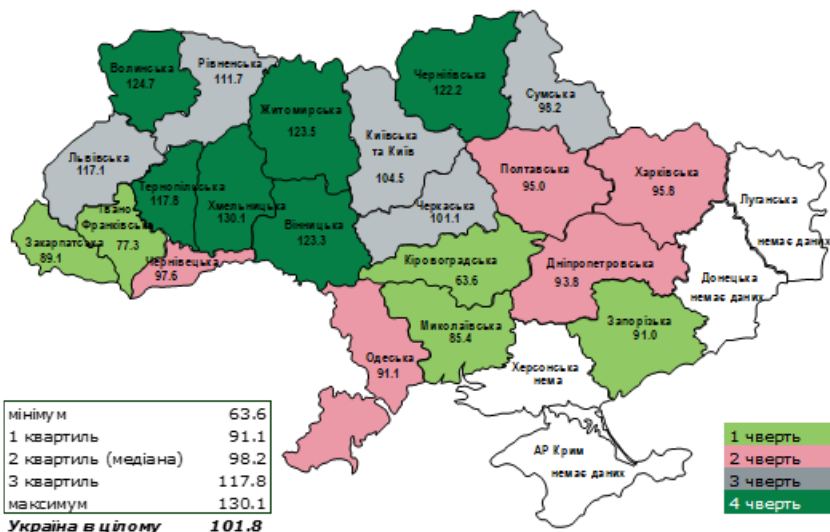

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 31 жовтня – 25 листопада 2024 року;
- опитано всього 12 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як торгівля.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

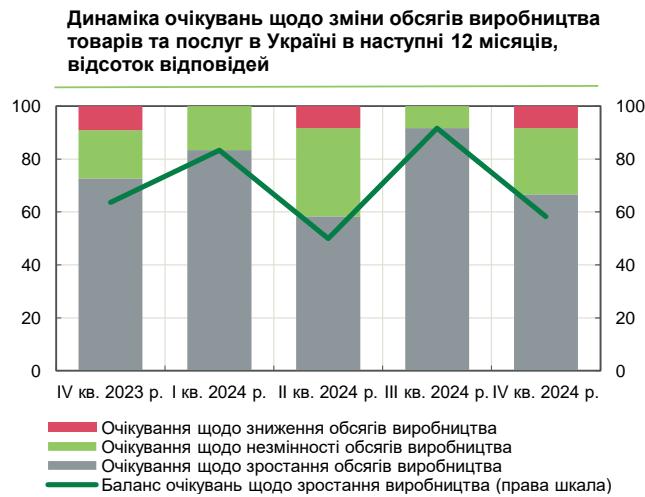
³кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
^{**}медіана - значення ознаки, яка розміщується в середній ранжованій сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Волинської області щодо їх ділової активності (за складовими)

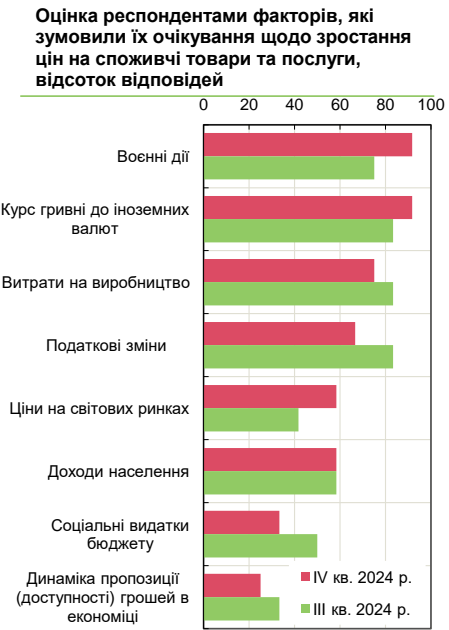
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	IV кв. 2023 р.	I кв. 2024 р.	II кв. 2024 р.	III кв. 2024 р.	IV кв. 2024 р.
фінансово-економічного стану	0.0	16.7	50.0	41.7	25.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	0.0	66.7	54.5	66.7	50.0
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-18.2	0.0	10.0	0.0	-10.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-18.2	25.0	40.0	50.0	50.0
кількості працівників	-25.0	8.3	8.3	0.0	8.3

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

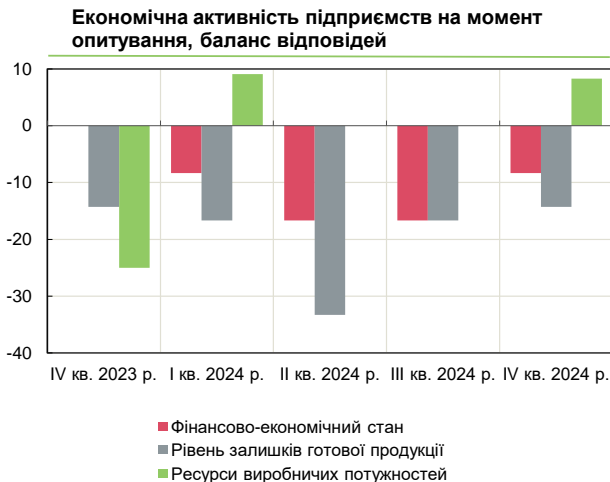
Графік 1

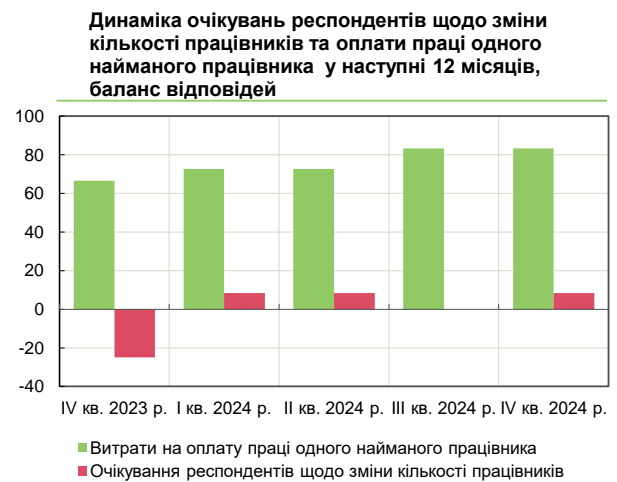
Графік 2

Графік 3

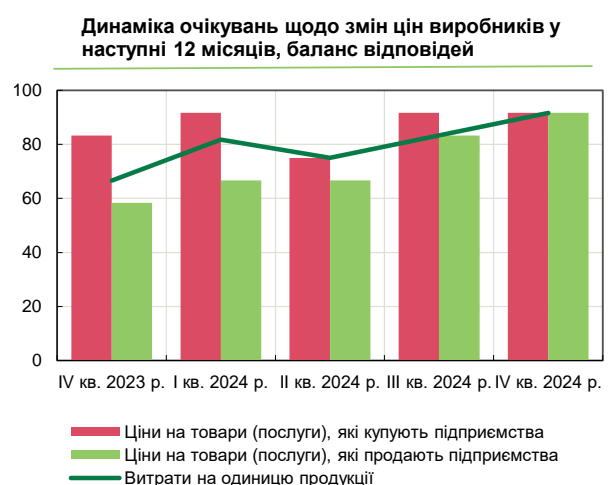
Графік 4

Графік 5

Графік 6

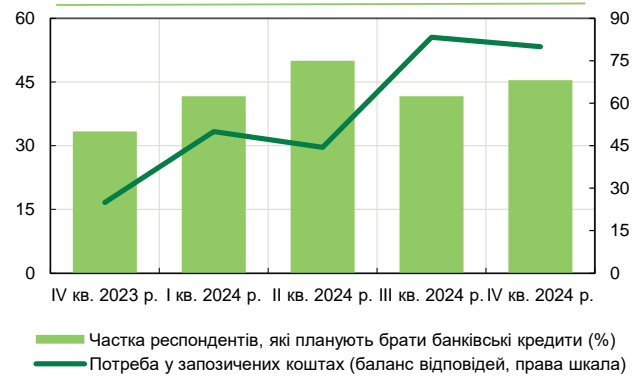
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

